

mini przewodnik

free

+ współrzędne gps

po!skaniezwykla
masa miejsc godnych uwagi

Trasa wycieczki: Radom XIX- wieczny

czas trwania: 1 dzień, typ: piesza, liczba miejsc: 8, stopień trudności: łatwa

wydrukuj i zabierz na wycieczkę!

Opis wycieczki

Pod koniec XVIII wieku Radom był miastem zaniedbanym. Dawne mury obronne znalazły się w ruinie. Domy mieszczkańskie, budynki miejskie i kościelne w stanie mocno zdewastowanym wymagały pilnych remontów. Drogi były bagniste i trudne do przebycia. Fosy oraz sieć kanałów odwadniających nie spełniały swych funkcji. Tereny położone w dołku rzeki Mlecznej oraz na południe od Przedmieścia Lubelskiego były często zalewane. W związku z tym istniała pilna potrzeba osuszenia i uporządkowania miasta.

W maju 1822 r. zatwierdzono plan regulacyjny dotyczący uporządkowania i rozbudowy Radomia. Jednym z celów projektu było wyznaczenie nowych dzielnic pod zabudowę rozwijającego się miasta, wykraczającego już wówczas poza granice średniowiecznego centrum. Wzdłuż ul. Lubelskiej (dzisiejszej ul. Żeromskiego) oraz kilku ulic poprzecznych została wytyczona reprezentacyjna dzielnica Radomia. Na jej wschodnim skraju zlokalizowano przyszlą siedzibę władz wojewódzkich, co miało podnieść atrakcyjność tych terenów. Uporządkowana została sieć uliczna. Wszystkie drogi prowadzące do miasta zostały wyprostowane i wybrukowane, a na ich krańcach zlokalizowano stajnie wojskowe, szpital i ogród spacerowy. Radom stopniowo stawał się reprezentacyjną stolicą województwa.

Program wycieczki

Radom Resursa Obywatelska

Wybudowana w 1851 r. według projektu Ludwika Radziszewskiego. Dochód z jej działalności był przeznaczany na prowadzenie szpitala św. Kazimierza. Jest to budynek parterowy z jednopiętrową częścią środkową zwieńczoną tympanonem z płaskorzeźbą personifikującą Caritas, czyli dobroczynność. Na szczycie znajdują się posągi trzech muz: Euterpe, Melpomeny i Klio. W 1861 r. lokal zajęło biuro Naczelnika Wojennego (Uszakowa), a w sali balowej ulokowano dwie roty Mohylewskiego Pułku Piechoty.

Po ponownym otwarciu Resursy urządzano tu bale maskaradowe, odczyty, koncerty, przedstawienia teatralne. W 1890 r. budynek powiększono o skrzydło od ul. Struga. W czasie I wojny światowej resursę zamieniono na szpital wojenny, w okresie II Rzeczypospolitej ponownie pełniła funkcję placówki kulturalnej, natomiast w czasie II wojny światowej mieścił się tu "Deutsches Haus".

23 kwietnia 1943 r. miał w nim miejsce zamach, w czasie którego zginął komendant policji miasta i starosta Fritzman, a 12 hitlerowców odniosło rany. Po wojnie w resursie mieściła się poradnia kulturalno-oświatowa, następnie dwa kina: "Przyjaźń" i "Pokolenie", a od 1991 roku Wojewódzki Dom Kultury. Obecnie ma tu swoją siedzibę Ośrodek Kultury i Sztuki "Resursa Obywatelska". Na skwerze przed Resursą znajdują się: pomnik Jacka Malczewskiego wykonany wg projektu Stanisława Radwańskiego, odsłonięty 19 września 1985 r. oraz Dąb Wolności, jedyny ocalały z trzech zasadzonych z okazji odzyskania przez Polskę niepodległości. Pod dębem znajduje się kamień z pamiątkowym napisem.

51°24'16"N 21°09'04"E | na mapie:A

Radom Kościół Świętej Trójcy

Wybudowany w XVII w. wraz z klasztorem dla siostr benedyktynek. Był fundowany przez Barbarę z Dułskich Tarłową. Pierwotnie był to kościół drewniany, który uległ zniszczeniu podczas potopu szwedzkiego. W 1678 r. przystąpiono do budowy murowanego kościoła, wg projektu Tylmana z Gameren. Sto lat później kościół i klasztor spłonęły – pozostały po nich tylko ściany. W 1809 r. klasztor zamieniono na szpital wojskowy, a w 1819 r. nastąpiła ostateczna kasata zakonu. W części klasztornej urządzono więzienie. W 1837 r. kościół został zamieniony na cerkiew pw. św. Mikołaja. Podczas I wojny światowej Austriacy zamienili go na magazyn. W 1910 r. władze zaborcze ogłosiły sprzedaż budynku, a nawet pojawił się pomysł jego rozbiórki. Jednak dzięki ks. Piotrowi Górskiemu i ofiarności mieszkańców Radomia udało się go odbudować. W okresie międzywojennym w kościele odbywały się nabożeństwa dla młodzieży szkół radomskich. Rektorami w tym czasie byli ks. Bolesław Strzelecki (od 1935 r.) i ks. Stefan Grelewski (od 1940 r.) obaj ogłoszeni błogosławionymi.

Od 1947 r. kościołem zarządzają oo. Jezuici. Podczas wystąpień robotniczych w 1976 r., ze schodów świątyni, ksiądz Roman Kotlarz (proboszcz parafii Pelagów) błogosławił protestujących. Najcenniejszym zabytkiem kościoła jest znajdujący się w ołtarzu głównym obraz Świętej Trójcy z XVIII w. W byłym klasztorze benedyktynek do 1998 r. mieściło się więzienie – najpierw carskie, następnie niemieckie, a po II wojnie światowej areszt śledczy. Po zakończeniu działań wojennych, 9 września 1945 r., oddziały AK pod dowództwem Stefana Bembińskiego "Harnasia" przeprowadziły brawurową akcję odbicia z radomskiego więzienia ok. 300 więźniów politycznych aresztowanych przez Urząd Bezpieczeństwa. Obecnie mieści się tu Centrum Duszpastersko-Administracyjne Diecezji Radomskiej, a gmach klasztoru od 1999 r. stanowi własność Kurii Biskupiej.

51°24'11"N 21°08'50"E | na mapie:B

Radom Ulica Stefana Żeromskiego

Pierwotnie trakt handlowy prowadzący do Lublina i na Ruś. W 1822 r., według założeń planu regulacyjnego została wyprostowana i wytyczona jako główna ulica XIX wiecznego miasta. Do 1925 r. nosiła nazwę ulicy Lubelskiej. Po wybudowaniu gmachu Komisji Województwa Sandomierskiego zaczęto przy niej wznosić okazałe kamienice (obowiązkowo przynajmniej dwukondygnacyjne) i pałace. W 1976 r. ograniczono na niej ruch kołowy. W latach 2000-2008 gruntownie zmodernizowana.

GMACH I LO im. M. KOPERNIKA, ul. S. Żeromskiego 10 >>> Budynek wzniesiony w 1885 roku jako Rządowe Rosyjskie Gimnazjum Żeńskie. Po odzyskaniu niepodległości w budynku mieściła się Radomska Dyrekcja Kolei Państwowych, a następnie do 1938 r. Sąd Okręgowy. W czasie okupacji ulokowano tam urzędy niemieckie. Po wyzwoleniu budynek przekazano dla III Państwowego Gimnazjum i Liceum Żeńskiego. Na bazie tej placówki powstało dzisiejsze I LO, które w 1972 r. przyjęło imię Mikołaja Kopernika. W latach 1977-81 obiekt przeszedł kapitalny remont. W 2000 r. z okazji jubileuszu 70-lecia szkoły odnowiono elewację.

APTEKA "POD BIAŁYM ORŁEM" ul. S. Żeromskiego 5 >>> Kamienica wybudowana wg projektu Stefana Balińskiego ok. 1835 r. Pierwszym jej właścicielem był Stanisław Kwaśniewski, a następnie Antoni Podworski, który otworzył tu aptekę. Na suficie namalowany został romantyczno-

klasycystyczny plafon z wyobrażeniem białego orła. Wizerunki tego ptaka umieszczone zostały również na naczyniach aptecznych oraz etykietach. Po upadku powstania styczniowego Antoni Podworski otrzymał nakaz usunięcia polichromii z orłem (została ona zatynkowana i prawdopodobnie zamalowana) oraz zniszczenia naczyń z wizerunkiem orła. Po odzyskaniu niepodległości polichromia została odsłonięta, jednak w 1939 r. na rozkaz niemieckich władz okupacyjnych zamalowano ją czarną farbą i przykryto tapetą. W latach 1950-1952 plafon został ponownie odkryty. W latach 1985-1989 prowadzone były kolejne prace konserwatorskie, które przywróciły malurę do stanu dawnej świetności. Orzeł na plafonie przedstawiony jest w trakcie lotu, zawieszony w przestworzach. W szponach trzyma berło, symbol panowania i sprawiedliwości. Malowidło wykonane techniką olejną ujęte zostało dekoracyjną ramą, imitującą ramę rzeźbiarską.

DAWNY HOTEL RZYMSKI ul. S. Żeromskiego 15 >>> Budynek wzniesiony po 1857 r. był własnością Jana Wróblewskiego. W 1875 r. obiekt przejął i wyremontował A. Obrębski, urządzając ekskluzywną restaurację "Rzymską", w której w 1923 r. jadł obiad prezydent Stanisław Wojciechowski. W latach 1881-1886 mieścił się tu zakład fotograficzny Józefa Grodzickiego, a od 1916 roku kino Odeon. Po II wojnie światowej utworzono tu Liceum Pedagogiczne Wychowawczyń Przedszkoli (do 1956 r.). Obecnie w budynku hotelu znajdują się mieszkania lokatorskie.

DRUKARNIA TRZEBIŃSKIEGO ul. Żeromskiego 28 >>> Pierwotna drukarnia powstała w 1818 roku. Założył ją Wincenty Stokowski, (wówczas drukarnia mieściła się przy ul. S. Żeromskiego 46). W 1868 r. właścicielem drukarni został przybyły z Krakowa Jan Kanty Trzebiński, który utworzył Zakłady Drukarsko-Litograficzne. Wydawano tu między innymi afisze, pisma urzędowe, gazety, książki. W 1899 r. na Wystawie Słowiańskiej Kart Pocztowych w Krakowie zakład otrzymał dyplom uznania, a na Wystawie Przemysłowo-Rolniczej w Radomiu, złoty medal. J.K. Trzebiński zmarł w 1899 r. i pochowany został na cmentarzu przy ul. B. Limanowskiego w Radomiu. Drukarnię odziedziczyli dwaj synowie: Julian i Jan, kontynuując tradycje rodzinne. W 100 rocznicę powstania drukarni bracia Trzebińscy dobudowali w podwórzu do starej drukarni oryginalny, eklektyczny budynek zaprojektowany przez Adolfa Szyszko-Bohusza. Nad wejściem w portalu z czerwonego piaskowca umieszczona została tarcza z ozdobnym monogramem JKT oraz awers i rewers medalu z 1899r. (na nim herb Guberni Radomskiej), a po bokach kamienne medaliony: Jana Gutenberga (wynałazca druku) i Alojzego Senefeldera (wynałazca litografii). W 1938 r. drukarnię zakupili pracownicy, tworząc spółkę "Spółdzielcze Zakłady Drukarskie". W czasie wojny mieściła się tu drukarnia niemiecka. Po wojnie w budynku utworzono kawiarnię "Lamus" i restaurację

"Zacisze". Od 1963 r. ponownie działała tu drukarnia. Obecnie obiekt nieużywany. Budynek drukarni zagrał w filmie Jana Łomnickiego pt. "Kontrybucja".

PAŁAC KIERZKOWSKICH ul. S. Żeromskiego 36 >>> Wzniesiony w latach 1827-1828 przez przemysłowców radomskich Ewę i Nepomucena Kierzkowskich, jako jeden z pierwszych przy ul. Lubelskiej. Zaprojektował go Stefan Baliński (uczeń Corazziego). W tympanonie umieszczono kartusz herbowy ("Krzywda" - herb Kierzkowskich) oraz akcesoria wojenne (chorągwie, rękojeści, szable, korona szlachecka). W 1840 r. budynek został przejęty przez komornika za długi właścicieli. Mieściły się tu kolejno: kasyno oficerskie, czytelnia Polskiej Macierzy Szkolnej, sklep z bronią myśliwską, a po II wojnie światowej: szkoła muzyczna.

51°24'06"N 21°09'05"E | na mapie:C

Radom Plac Konstytucji 3 Maja i Kościół pw. św. Stanisława

PLAC KONSTYTUCJI 3 MAJA >>> Centralny plac Radomia, usytuowany przy ul. S. Żeromskiego, na osi ulic: F. Focha i J. Piłsudskiego, znany był pod różnymi nazwami, odzwierciedlającymi dzieje miasta i Polski. Początkowo, określano go mianem - Cerkiewny, następnie Soborowy, Zielony, a od 1918 r. po odzyskaniu niepodległości przez Polskę: Plac 3 Maja, w czasie okupacji: Adolf Hitler Platz, w latach 1945-48: Plac Konstytucji 3 Maja, później: Plac Konstytucji, natomiast w 1988 r. przywrócono mu aktualną nazwę: Plac Konstytucji 3 Maja. Jego początki sięgają lat 1818-1822, kiedy to inż. I. Ebertowski wykonał pomiary, a inż. J. Sadkowski plan regulacyjny miasta, zatwierdzony przez ministra S. Staszica. Zgodnie z nim plac miał być usytuowany u zbiegu dzisiejszych ulic J. Piłsudskiego i H. Sienkiewicza. To do tego planu nawiązano pół wieku później, w roku 1874, w projekcie placu zlokalizowanego przy głównej arterii miasta, ul. Lubelskiej (ul. S. Żeromskiego).

KOŚCIÓŁ pw. ŚW. STANISŁAWA Plac Konstytucji 3 Maja >>> W latach 1896-1902 wybudowano na ówczesnym Placu Soborowym cerkiew pw. św. Mikołaja. Po odzyskaniu niepodległości planowano tu otworzyć Muzeum Ziemi Radomskiej. Ostatecznie obiekt przebudowano i zamieniono na kościół garnizonowy pw. św. Stanisława. Przy wejściu do kościoła znajdują się dwie okazałe rzeźby patronów Polski: św. Wojciecha i św. Stanisława, które wykonał radomski rzeźbiarz Bolesław Zwoliński. Jego autorstwa jest również rzeźba Chrystusa niosącego krzyż (od strony ulicy Piłsudskiego) oraz Pieta (wewnątrz świątyni). Przed kościołem znajduje się Grób Nieznanego Żołnierza. Pierwotny wystawiony został w nocy z 2 na 3 maja 1925 r. przez nieznanego darczyńcę. Marmurową płytę z napisem: Nieznanemu żołnierzowi poległemu w obronie ojczyzny poświęcił ks. prał. P. Górski, a okolicznościową mowę wygłosił senator M. Glogier. Od tego momentu Plac Konstytucji stał się miejscem uroczystości patriotycznych. Podczas wojny hitlerowcy nakazali zniszczyć symboliczną mogiłę, a obecna została wykonana w 1995 r. według projektu M. Szczepanika. W 1985 r. w podziemiach świątyni urządzona została kaplica pw. św. Maksymiliana Kolbe.

51°24'02"N 21°09'12"E | na mapie:D

Radom Ulica Józefa Piłsudskiego

Wytyczona została w 1888 r. Jest jedyną historyczną i reprezentacyjną ulicą Radomia z monumentalną architekturą, przypominającą arterie Krakowa, Wilna czy Lwowa. Wielokrotnie zmieniała nazwy: Szeroka, Piłsudskiego, Kasztanowa, Nowotki. Wzdłuż tej ulicy znajduje się wiele reprezentacyjnych, ciekawych pod względem architektonicznym i bogatych w detale kamienic.

GMACH DAWNEJ KASY PRZEMYSŁOWCÓW RADOMSKICH, ul. J. Piłsudskiego 15 >>> Okazały, neogotycki gmach wybudowano w 1897 roku dla Kasy Przemysłowców Radomskich. Mogli z niej korzystać wszyscy mieszkańcy Radomia, oprócz lichwiarzy. Prezesem Kasy był Teodor Karsh. Na elewacji widoczne są herby Radomia i Guberni

Radomskiej. Obecnie siedziba banku Pekao SA.

MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA, ul. J. Piłsudskiego 12 >>> Dawny, zbudowany w 1892 r. pałac reagenta Wł. Kulczyckiego. Pierwotnie wybudowano tylko część niższą. W 1896 r. obiekt został odsprzedany dla Handlowego Towarzystwa Akcyjnego, wówczas dobudowano drugi, piętrowy budynek. Po I wojnie światowej miała tu swoją siedzibę Macierz Szkolna. Podczas II wojny światowej Niemcy zaadoptowali willę na potrzeby telekomunikacji. W 1945 r. umieszczono tu Muzeum Regionalne i Okręgowe, a w 1992 r. obiekt przekazano dla Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej. Obecnie mieści się tu Miejska Biblioteka Publiczna im. J.i A. Załuskich.

KAMIENICA, ul. Piłsudskiego nr 7 >>> Bogato zdobiona kamienica, posiadająca wystrój w stylu pompejskim. Właścicielem jej był budowniczy, Stanisław Dzikowski. Przed wojną mieściła się tu cukiernia Wolańskiego. Tutaj też miał swój gabinet dr med. Adolf Tochterman. W ścianie kamienicy wmurowano dwie tablice. Jedna, odsłonięta 20 marca 2010 r. upamiętnia doktora Adolfa Tochtermana. Druga poświęcona jest Stanisławowi Wernerowi.

Adolf Tochterman (1892-1955) urodził się w Pilicy koło Warki. Był synem Henryka Tochtermana, pastora parafii ewangelicko-augsburskiej. Od 1903 r. mieszkał w Radomiu. Studiował medycynę w Kijowie. Od 1926 roku ordynator radomskiego szpitala świętego Kazimierza. Podczas okupacji pomagał rannym i poszukiwanym członkom ruchu oporu. Po wyzwoleniu organizował na nowo służbę zdrowia w Radomiu. Znany jako lekarz o wysokich kwalifikacjach i wielkiej dobroci dla chorych, który z poświęceniem i bezinteresownością niósł pomoc pacjentom. Zmarł 20 marca 1955 roku w Warszawie, pochowany na cmentarzu ewangelickim w Radomiu.

DOM JÓZEFA BRANDTA, ul. J. Piłsudskiego nr 9 >>> Józef Brandt (1841-1915) to wybitny malarz batalista, właściciel majątku Orońsko ostatnie miesiące życia spędził w Radomiu, przy ul. Piłsudskiego 9. Pochowany został na cmentarzu przy ul. Limanowskiego. Klatkę schodową "Domu Brandta" zdobi ciekawa malatura. Na niższych kondygnacjach przedstawione są portrety męskie prawdopodobnie A. Mickiewicza i J. Słowackiego, a na ostatniej dwa puttii: jedno z nich śpi, drugie odchyła gałąź.

KAMIENICA, ul. J. Piłsudskiego nr 5 >>> W ścianie kamienicy wmurowana jest tablica poświęcona Stanisławowi Wernerowi. Stanisław Werner był uczniem radomskiej Szkoły Handlowej, członkiem organizacji bojowej PPS. Za udział w zamachu na pułkownika von Płotto, naczelnika żandarmerii gubernialnej, został skazany na karę śmierci. Wyrok wykonano 20 grudnia 1906 r. w Lesie Kapturskim.

GMACH SĄDU, ul. J. Piłsudskiego 10 >>> Okazały

neorenesansowy gmach wybudowany w 1894 roku jako budynek Sądu Okręgowego Guberni Radomskiej. Następnie, w latach 1919-1939 mieściła się w nim Okręgowa Dyrekcja Kolei Państwowych, Sąd Wojewódzki, a obecnie ponownie Sąd Okręgowy. We wnętrzu zachował się piękny plafon przedstawiający siedzącą postać Temidy, bogini sprawiedliwości, praw, porządku i obyczajów.

51°23'57"N 21°09'09"E | na mapie:E

Radom

Ulica Henryka Sienkiewicza

Wytyczona około 1860 r. na polach należących do przemysłowca Rufina Beckermana, ale wykonana dopiero po wybudowaniu, przechodzącej przez Radom, linii kolejowej Dęblin & Dąbrowa Górnicza (1885 r.). Jej wcześniejsze nazwy to ul. Michałowska i Mariacka a w czasie II wojny światowej Mozartstrasse. Obecna nazwa otrzymała w 1924 r. Jest jedną z najładniejszych ulic w mieście. Znajdują się przy niej ciekawe kamienice, katedra radomska oraz park im. T. Kościuszki.

KAMIENICA GLOGIERÓW, ul. H. Sienkiewicza 12 >>> Wybudowana w 1914 r., projektowana przez Józefa Piusa Dziekońskiego dla rodziny Macieja Glogiera prawnika, muzyka, i polityka (był senatorem RP, wiceprezydentem Radomia; papież Pius XI nadał mu order św. Grzegorza Wielkiego). Kamienica posiada dwutraktowy korpus frontowy i dwie jednakowe oficyny. Na każdym piętrze znajdowały się dwa mieszkania. W fasadzie widoczne są inspiracje romanizmem (brama), gotykiem (wykusze), renesansem (ryzalit z attyką). Od 1945 roku mieściła się tu Wolna Szkoła Rysunku, Malarstwa Rzeźby założona przez Wacława Dobrowolskiego, następnie Ognisko Plastyczne i Państwowa Szkoła Plastyczna I Stopnia.

KATEDRA pw. Opieki Najświętszej Marii Panny ul. H. Sienkiewicza >>> Kościół wybudowany w latach 1896-1911 wg projektu Józefa Piusa Dziekońskiego. Od 25 marca

1992 r. katedra radomska. Jest to trójnawowa bazylika z transeptem, dominującą rozetą i trzema portalami. Projekt nawiązuje do gotyku francuskiego. Wysokie, 72-metrowe wieże kształtem nawiązują do wyższej wieży kościoła Mariackiego w Krakowie. Zbudowany został z radomskiej cegły, a do oblicowania murów z zewnątrz użyto sprowadzonych z zagranicy płytek ceramicznych oraz sztywnego piaskowca.

We wnętrzu dominuje ołtarz o kształcie tryptyku. W środkowej części, w niszy, umieszczono figurę patronki katedry, Matki Bożej z Dzieciątkiem na ręku. Rzeźbę wykonano z białego marmuru kararyjskiego w Rzymie. Po bokach usytuowano figury klęczących aniołów a w częściach bocznych, pod baldachimami, umieszczone są rzeźby przedstawiające św. Wojciecha i św. Stanisława biskupa. W transepcie, po lewej stronie, znajduje się ołtarz Krzyża Świętego z 1911 r. z monumentalną sceną ukrzyżowania.

We wnękach bocznych umieszczone są rzeźby przedstawiające patrona Radomia św. Kazimierza Jagiellończyka i patrona młodzieży św. Stanisława Kostkę. Po prawej stronie transeptu: ołtarz Świętego Kazimierza. Jego centralną część wypełnia obraz Józefa Mazurkiewicza przedstawiający hołd Sercu Jezusowemu składany przez reprezentantów czterech stanów. Po bokach umieszczono figury: św. Dominika i św. Jacka. Poniżej ustawiony jest barokowy obraz z wizerunkiem św. Kazimierza, a obok stoi współczesny relikwiarz św. Kazimierza. Ciekawym elementem wystroju świątyni jest neogotycka ambona oparta na drewnianej kolumnie i nakryta baldachimem z ażurową wieżyczką. Drewniana balustrada posiada cztery wnęki, w których umieszczono figury Ewangelistów. W lewym przedsionku katedry umieszczono sarkofag biskupa Jana Chrapka, ordynariusza Diecezji Radomskiej, tragicznie zmarłego 18 października 2001 roku.

Przed katedrą znajdują się dwa pomniki: Stefana Kardynała Wyszyńskiego trzymającego na piersiach obraz Matki Bożej Częstochowskiej, wzniesiony w maju 2002 r. upamiętnia powrót na szlak nawiedzenia po Polsce obrazu Matki Bożej Częstochowskiej. Kopia jasnogórskiej ikony wykradziona z niewoli przez radomskiego kapłana, ks. Józefa Wójcika, została z wielką czcią wniesiona przed fronton dzisiejszej katedry przez ks. Prymasa Stefana Wyszyńskiego, ks. Kardynała Karola Wojtyłę oraz innych księży biskupów 18 czerwca 1972 r. oraz Jana Pawła II, pomnik odsłonięty 4 czerwca 2008 r. w 17 rocznicę pobytu papieża w Radomiu.

51°23'52"N 21°09'23"E | na mapie:F

Radom Park im. Tadeusza Kościuszki

Założony w 1867 r. nazywany był "Nowym Ogrodem", następnie Ogrodem Saskim. Pierwotnie miał to być symetryczny ogród angielski. Na jego potrzeby zajęto teren siedmiu hektarów. wzbogacono go o sztucznie usypane wzgórze, na którym stały romantyczne ruiny wieży zamkowej. Cały park ogrodzono ozdobnymi kutymi i żeliwnymi przesłami.

W latach 60-tych XX w. rozebrano ogrodzenie i zburzono wieżę. W części południowej parku w latach 20-tych XX w. wzniesiono żelbetonową altanę. Uważa się ją za pierwszą budowlę o tej konstrukcji w Radomiu. Przy głównej alei ks. biskupa Jana Chrapka znajduje się popiersie Fryderyka Chopina, dłuta Władysława Jani, a po przeciwnej stronie alei w latach 50-tych XX w. wybudowano muszlę koncertową, która spłonęła 30 lat później. Przy wejściu od strony ul. H. Sienkiewicza znajduje się płyta upamiętniająca Insurekcję Kościuszkowską. W 1916 r. park otrzymał imię Tadeusza Kościuszki. Drzewostan parkowy stanowią głównie lipy, kasztanowce, sosna wejmutka, dąb czerwony.

W 2010 roku przeprowadzono rewitalizację parku. Polegała ona głównie na wycince pielęgnacyjnej, odnowieniu trawników, zasadzeniu nowych drzew i krzewów oraz wymianie nawierzchni alejek. Powstało również nowe oświetlenie, plac zabaw, ruina wieży i górka saneczkowa.

Zmieniono również usytuowanie rzeźby Fryderyka Chopina.

51°23'54"N 21°09'29"E | na mapie:G

Radom

Gmach dawniej Komisji Województwa Sandomierskiego

Jeden z najcenniejszych zabytków Radomia, klasycystyczny, o charakterze pałacowym. Wybudowany został w 1827 r. według projektu Antonio Corazziego z przeznaczeniem na siedzibę władz Komisji Województwa Sandomierskiego. Sale gmachu były również wykorzystywane do prezentacji zbiorów muzealnych. Pierwsze, romantyczne muzeum urządził tu Edward Białoskórski, gubernator w latach 1845-1856. Znalazły się w nim zbiory paleontologiczne, geologiczne, ornitologiczne, zoologiczne oraz obrazy między innymi P. Rubensa: "Obrzezanie Jezusa - szkic do wielkiego obrazu" i Rembrandta "Kobieta przy jedzeniu".

W 1923 r. ulokowano tu Muzeum PTK, powstałe ze zbiorów подарowanych miastu przez ks. Jana Wiśniewskiego. Muzeum działało tu do 1925 r. Podczas I wojny światowej gmach wykorzystywany był przez władze austriackie. Po 1918 r. stanowił siedzibę władz starostwa. Gościli w nim między innymi: prezydent RP Ignacy Mościcki i Marszałek Józef Piłsudski. Podczas II wojny światowej obiekt zajęty został przez okupacyjne władze niemieckie dystryktu radomskiego, stąd często gościł tu Hans Frank. W latach 1938-1942 dobudowano tylne skrzydło, a władze niemieckie wzniosły nowy front od strony ul. M. Curie Skłodowskiej. W 1966 r. wykonano salę koncertową według proj. Eugeniusza Szparkowskiego. Po wojnie był siedzibą władz miejskich i wojewódzkich. Obecnie mają tu swoje siedziby delegatury Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego oraz Urząd Miejski.

Po wojnie był siedzibą władz miejskich i wojewódzkich. Obecnie mają tu swoje siedziby delegatury Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego oraz Urząd Miejski, natomiast sala koncertowa w 2008 r. została oddana w zarząd Radomskiej Orkiestry Kameralnej. W gmachu mieści się również

Galeria Dziedzictwa Kulturowego założona przez Społeczny Komitet Ratownia Zabytków Radomia. Znajdują się w niej m.in. obrazy poświęcone historii miasta, fotografie osób zasłużonych dla Radomia, fotokopie ważnych dokumentów, ryciny, plany a także wyroby radomskich fabryk. Jednak największą atrakcją galerii jest makieta historycznego centrum Radomia w skali 1: 500.

51°24'04"N 21°09'29"E | na mapie:H

Zdjęcia dodane przez (w kolejności): marekpic, artek, moderator, moderator, moderator, moderator, moderator, moderator

Trasa dodana przez: moderator

Przewodnik wygenerowany w serwisie www.polskaniezwykla.pl. Wszystkie prawa zastrzeżone. Żadna część ani całość Mini przewodnika nie może być reprodukowana ani przetwarzana w sposób elektroniczny, mechaniczny, fotograficzny i inny; nie może być użyta do innej publikacji oraz przechowywana w jakiegokolwiek bazie danych bez pisemnej zgody Administratora serwisu. Copyright © 2007 Polska Niezwykła

Wygenerowano:
piątek 27 września 2024 01:32:26